

Vergrijzing in de nieuwe steden

'Geen beleid om onze maatschappij vergrijzingsproof te maken'

Is Nederland voorbereid op hausse aan ouderen?

Door **ARIANNE MANTEL EN MARTIN VISSER**
Vandaag, 00:01 in BINNENLAND

Lees voor

We worden steeds ouder in ons land; de nieuwste prognose van het CBS is dat een 65-jarige in 2025 nog bijna 21 jaar leeft. De babyboomers, geboren na de Tweede Wereldoorlog, maken van de lage landen definitief een grijs land. Het RIVM stelt in een toekomstverkenning dat de vergrijzing belangrijke gevolgen heeft. Niet alleen voor de ouderen maar ook voor de maatschappij. Is Nederland ingericht op die hausse aan ouderen?

**GEMIDDELDE LEVENSV ERWACHTING
NA 65e JAAR NEEMT SNEL TOE**

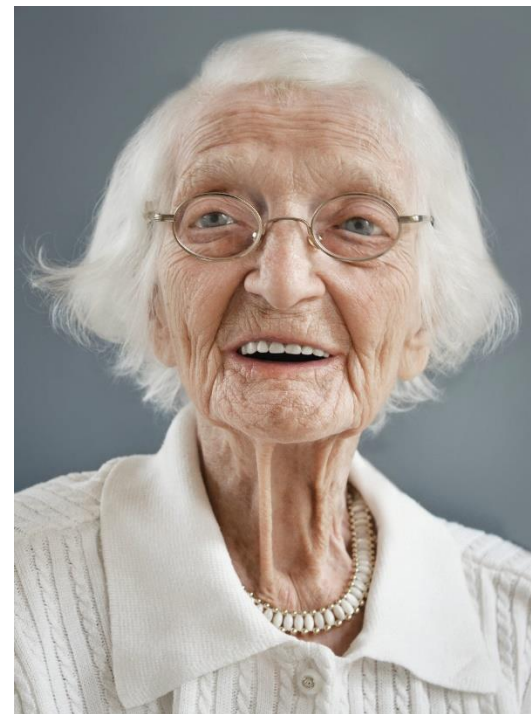
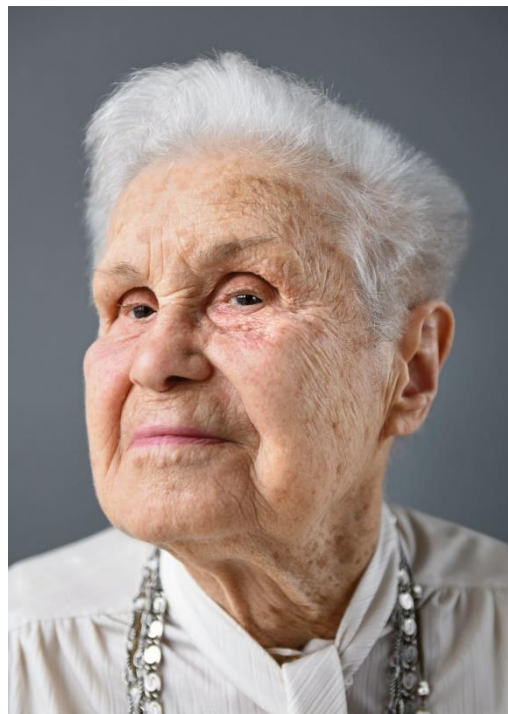
25 JAAR

Partnercontent | Rabobank

'Ik wil ook later kunnen doen wat ik leuk vind'

100 jaar is al heel normaal

**Wonen,
toen....**

**Ouderen
van toen
en nu?**

Ouderen
van nu...

New Town Congres Zoetermeer - 28 november 2022

Feiten en cijfers: thuiswonende ouderen

- Aantal 65-plussers 3,2 miljoen
- Aantal 75-plussers 1,4 miljoen
- Aantal 85-plussers 400,000
- Aantal 95-plussers 50.000
- 80% van de 65-plussers is redelijk vitaal
- 16% krijgt ondersteuning thuis (thuiszorg, dagbesteding etc.)
- 4% woont in een verpleeghuis

In 2040 hebben we 4,8 miljoen 65+

Met de vergrijzing zal de vraag naar zorg snel stijgen, dit moeten we zoveel mogelijk waar kan, voorkomen, investeren in behoud zoveel mogelijk zelfredzaamheid

Investeren in goede mantelzorgondersteuning

CBS 2020

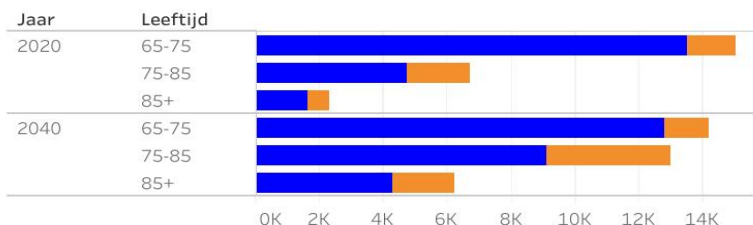

Laten we niet
meer de kop in het
zand steken!

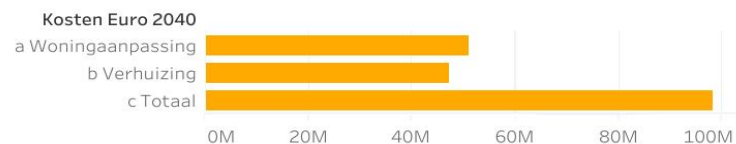
De cijfers zijn per gemeente bekend

Investeringsopgave Langer Thuis Wonen

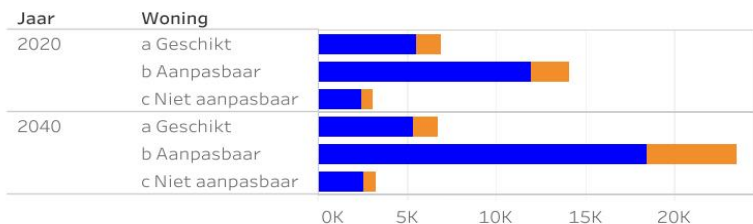
Gemeente Zoetermeer

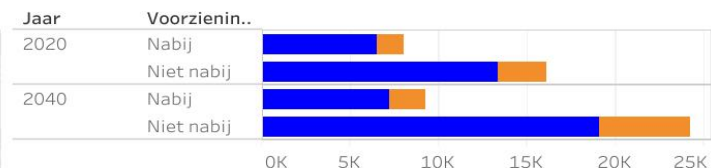
■ Zonder mobiliteitsbeperkingen
■ Met mobiliteitsbeperkingen

■ Zonder mobiliteitsbeperkingen
■ Met mobiliteitsbeperkingen

■ Zonder mobiliteitsbeperkingen
■ Met mobiliteitsbeperkingen

■ Zonder mobiliteitsbeperkingen
■ Met mobiliteitsbeperkingen

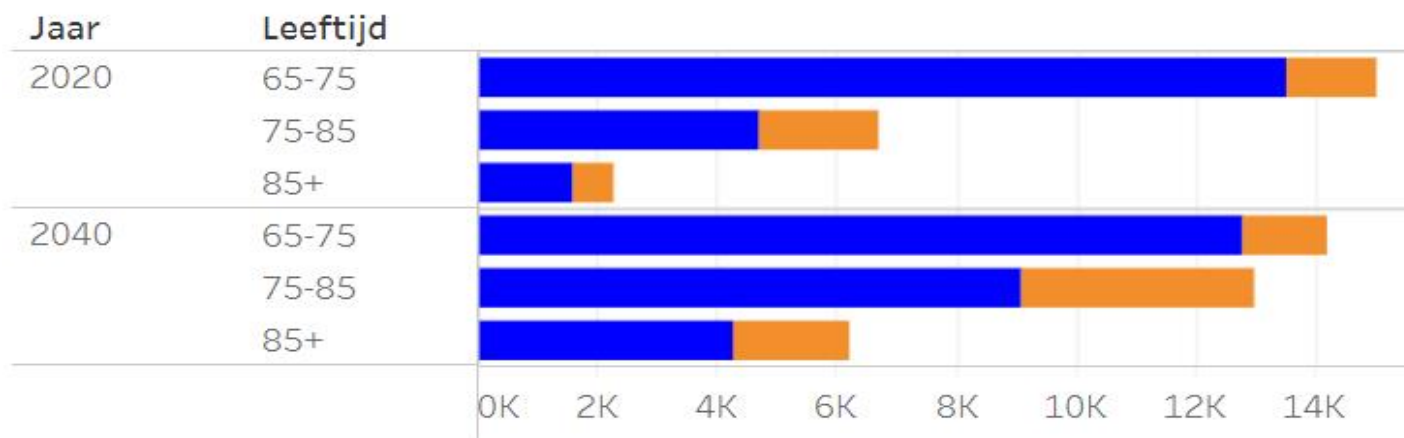
Bron: Sifore (data en analyse)

De opgave is voor elke gemeente inzichtelijk!

Aantal ouderen in Zoetermeer 2020 - 2040

Aantal ouderen (naar leeftijdsgroep)

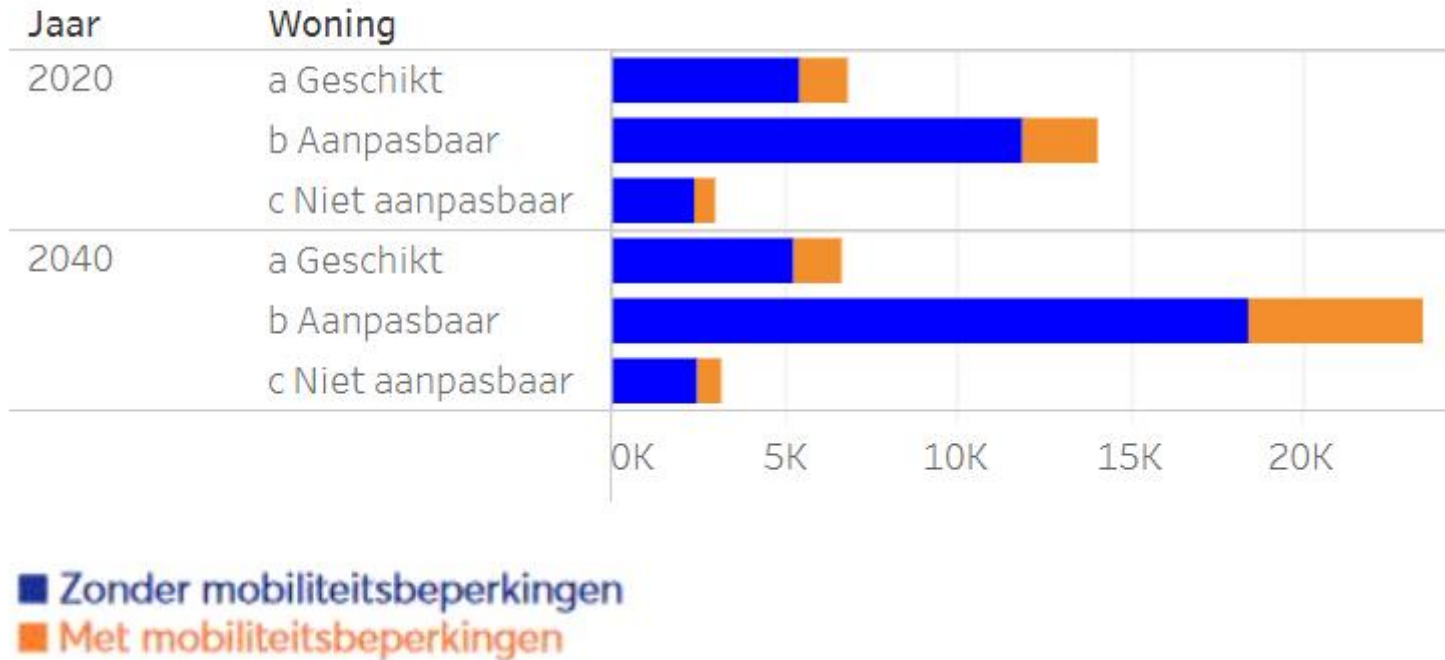

■ Zonder mobiliteitsbeperkingen
■ Met mobiliteitsbeperkingen

Hoe wonen ouderen 2020 - 2040

Hoe wonen ouderen

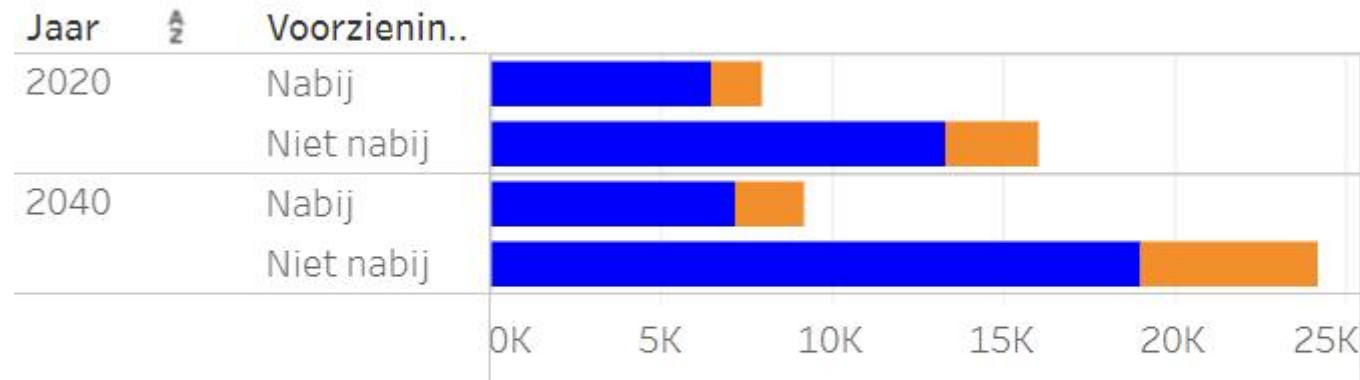

Voorzieningen 2020 - 2040

Zijn er voorzieningen

binnen 500 meter van bushalte en supermarkt
en binnen 1.000 meter van een huisarts.

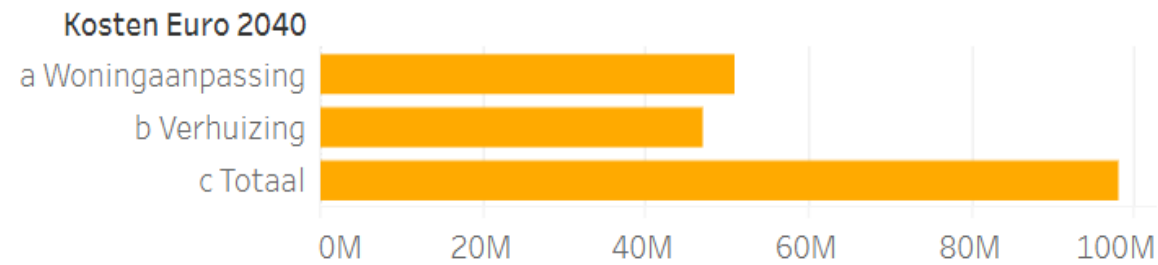

Bron: Sinfore (data en analyse)

■ Zonder mobiliteitsbeperkingen
■ Met mobiliteitsbeperkingen

Investeringsopgave

€ Investeringsopgave

- Zonder mobiliteitsbeperkingen
- Met mobiliteitsbeperkingen

Goed wonen bevordert zelfredzaamheid

- De meeste ouderen wonen zelfstandig thuis.
- Groep alleenstaande ouderen steeds groter (zeker op hoge leeftijd).
- Sociaal isolement en eenzaamheid is groot risico voor de gezondheid en mentaal welbevinden
- Preventief investeren in goed wonen en wijken met voorzieningen
- Bevorderen van gemeenschapszin door manier van bouwen en inrichting wijken

Onderzoeken verhuisbereidheid

- Diverse onderzoeken
 - Interesse om te verhuizen stijgt
 - Toenemende belangstelling voor wonen in een gemeenschap/buurtjes maar met behoud van eigen zelfstandigheid
 - Huis waar men oud kan worden, niet nog een keer verhuizen
 - Wensen voor locatie en type woning zijn gevarieerd, zeker als mensen nog wat jonger zijn en kinderen net de deur uit
 - Maar ook graag in eigen wijk of buurt blijven. Mensen zijn gehecht aan de plek die ze kennen

Laatste woononderzoek(2022) ANBO/RIGO/Careinvest

Wonen is meer dan alleen een dak boven je hoofd

- Veiligheid, geborgenheid
- Gezelligheid

Belangrijkste criteria in keuze:

1 prijs

2 soort gebouw

3 aanwezigheid van gemeenschappelijke ruimte

Kenmerken die het zwaarst wegen bij verhuizen: *woonlasten*

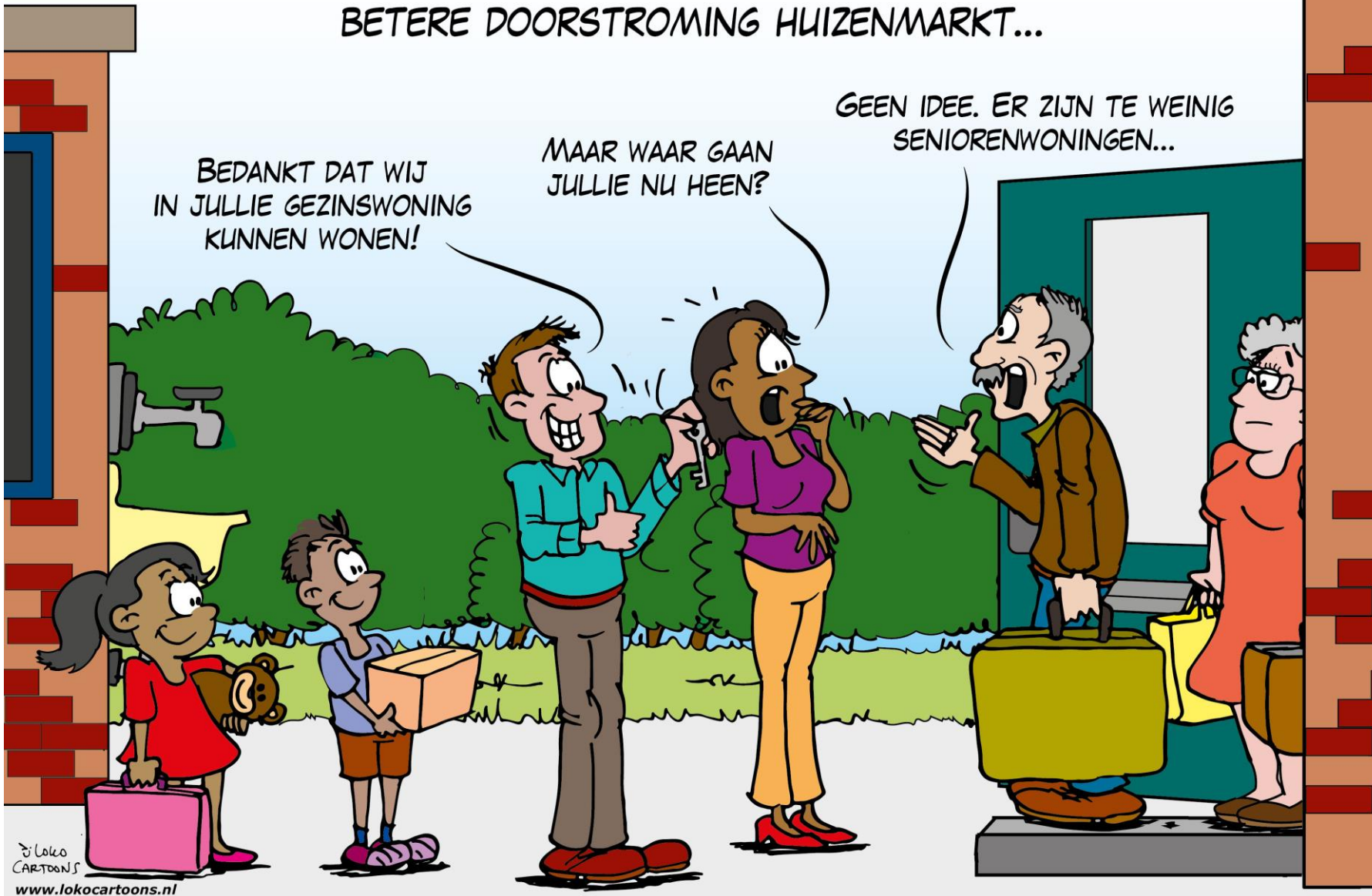
Woningonderzoek vervolg

- Welk bouwtype heeft voorkeur: *hofje of appartement, geen eengezinswoning*
- Welke gemeenschappelijke ruimte heeft de voorkeur: *Tuin*
- Wel of niet gemixt wonen: *eigen leeftijd*
- Wel of niet gemixt wonen: *vrienden/lotgenoten niet bij familie*
- Wel of niet gemixt wonen m.b.t. gezondheid bewoners: *gemixt*
- Hoe zorg leveren: *aan huis/digitaal/bezoek centrum*
- Wat is het ideale aantal eenheden: *50 of minder*
- Wat is de ideale oppervlakte: *100*

Bouwen voor toekomstige senioren

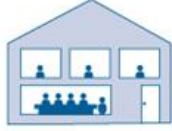
- Woonagenda van de minister Volkshuisvesting
- Woonvisies en regionale woondeals met afspraken gebaseerd op demografische ontwikkelingen
- Opgave geclusterde woningen al dan niet met zorg
- Gezelligheid voorop, voorkomen van sociaal isolement en inzet op omzien naar elkaar
- In new towns vergrijzing nog niet heel urgent maar het komt er aan
 - Ga nu in gesprek met toekomstige senioren en anticipeer op de behoeften
 - Zorg voor makkelijke aanpassingen als het echt niet meer gaat en complexe zorg nodig is
 - Diversiteit aan zorgbehoefte in of rondom de woonvormen

BOLW VAN SENIORENWONINGEN ZORGT VOOR BETERE DOORSTROMING HUIZENMARKT...

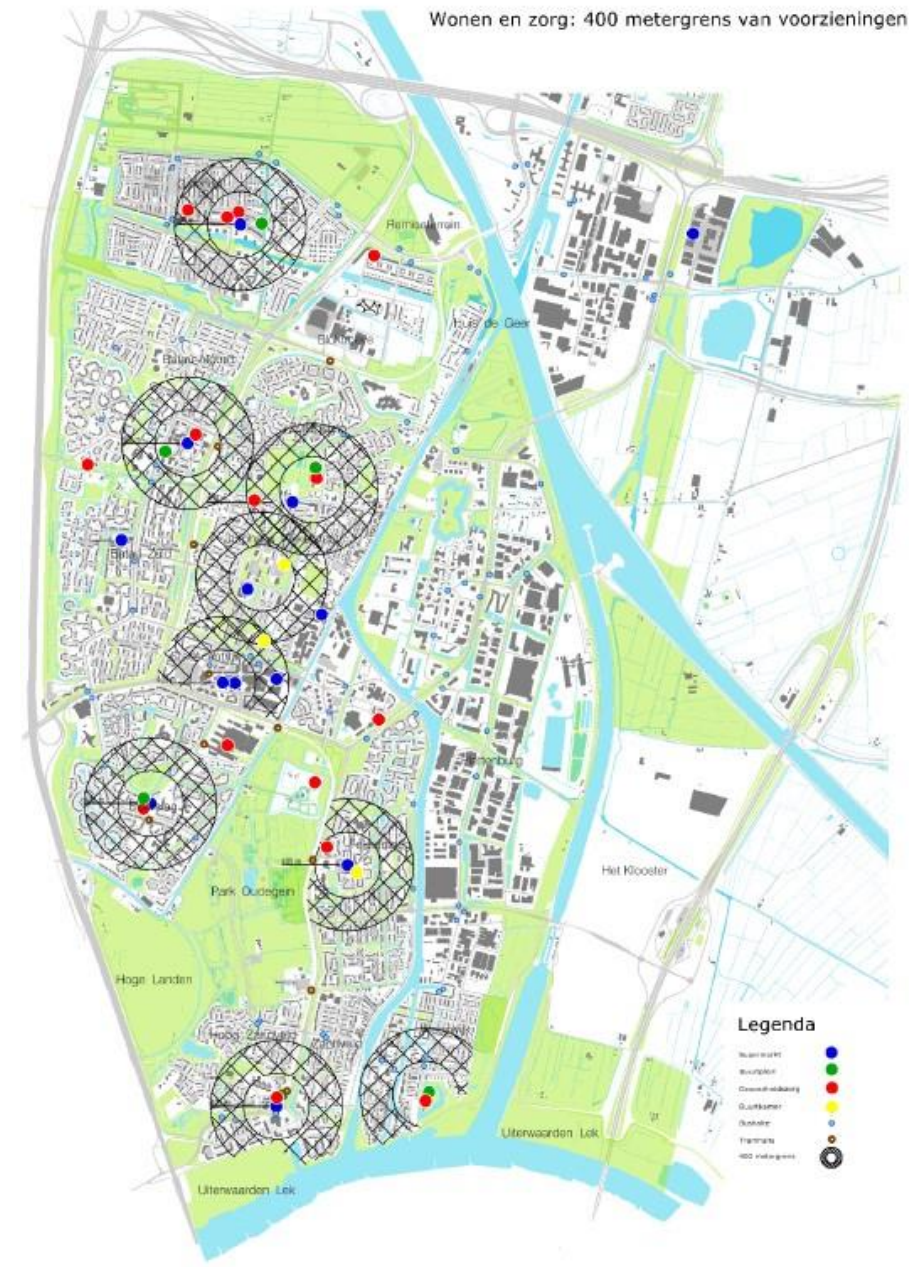
Meer variatie in woonvormen

<p>Mantelzorgwoning</p> <p>Woning dichtbij of gekoppeld aan andere woning waar ondersteuning en zorg uitgewisseld worden</p> <p>Voorbeelden</p> <p>Uitgebreide informatie</p>	<p>Kleinschalig wonen</p> <p>Groeps woning met zorg in een huiselijke setting voor 8-12 bewoners met zorg- of ondersteuningsvraag.</p> <p>Voorbeelden</p> <p>Uitgebreide informatie</p>	<p>Woongroep</p> <p>Gebouw met 4-20 kamers of kleine woningen en gedeelde leefruimte waar (alleenstaande) ouderen een gemeenschap vormen.</p> <p>Voorbeelden</p> <p>Uitgebreide informatie</p>
<p>Woongemeenschap</p> <p>Gebouw met 12-40 zelfstandige woningen en gedeelde voorzieningen waar bewoners samen activiteiten ondernemen.</p> <p>Voorbeelden</p> <p>Uitgebreide informatie</p>	<p>Modern hofje</p> <p>Hof met 16-45 grondgebonden of gestapelde woningen rond binnentuin met nieuwe vormen van nabuurschap</p> <p>Voorbeelden</p> <p>Uitgebreide informatie</p>	<p>Wooncomplex</p> <p>Gebouw met 20-300 woningen met gemeenschappelijke ruimten en zorg- en servicearrangement</p> <p>Voorbeelden</p> <p>Uitgebreide informatie</p>

Uitdaging New Towns; inpassen in bestaande wijken

- Rijksbouwmeester: Bouwen waar de mensen zijn
- KAW: Ruimte zat in de stad
- Ouderen zijn gehecht aan hun buurt
- Doorstroming bevorderen
- Kansrijk: schoollocaties, zorglocaties, verdichten bij voorzieningen, garageboxen, ..
- Nieuwegein geeft wonen voor ouderen voorrang in zorgcirkels

Knarrenhof Gouda

- Het Groene Hof; gestapeld hofje
- Locatie voormalige school in bestaande wijk
- 24 koopappartementen
- Gemeenschappelijke tuin en Hofhuis
- Sociale spelregels
- Omzien naar elkaar met behoud van privacy
- Doorstroming in de buurt

Thuishuis Woerden

- Verbouwd bestaand appartementencomplex
- Woongebouw met 5-7 kleine woningen
- Gedeelde woonkamer of leefkeuken
- Wens om deel uit te maken van community
- Netwerk uitbreiden / eenzaamheid tegengaan
- Stichting Thuishuis; 6 complexen en activiteiten in de wijk

Het Oudenhuis Bodegraven

- 24 woningen (2 & 3 kamers)
- Sociale huur, corporatie Mozaïek Wonen
- Voor mensen met en zonder (Wlz) zorgvraag
- 11 bewoners Wlz zorg
- Geschikt voor echtparen waarvan één of beiden met zorgvraag (samen blijven wonen)
- Inwonende studenten
- Zelfstandig wonen met zorg nabij
- Meer projecten in ontwikkeling

Thuisplusflat Rotterdam

- Bestaande (senioren) wooncomplexen
- Samenwerking tussen wonen, welzijn, zorg en gemeente
- Eén zorgaanbieder per wooncomplex
- Geïntegreerd ondersteuningsteam
- Activiteiten gericht op welzijn en preventie: ontmoeting, samen eten en bewegen
- Nu 6 complexen, groei naar 24 in Rotterdam

Zorgzame Buurten

- Ruimte maken voor ontmoeting, advies RVS en College van rijksadviseurs
- Ontwerp fysieke leefomgeving van belang voor sociale infrastructuur
- Ontmoeting, veiligheid, voorzieningen, looproutes
- Benut ruimtelijke transitie voor versterken van sociale infrastructuur

Samenwerking lokaal en regionaal

- Woonzorgvisie en uitvoeringsplan
- Regierol steeds meer bij gemeente
- Rol zorgverzekeraar/zorgkantoor
- Interne afstemming gemeente; openbare ruimte, verkeersveiligheid, grondzaken
- Aandachtsgroepen en ouderen
- Uitvoeringsplan met concrete projecten + monitoring en bestuurlijke dekking

www.zorgsaamwonen.nl veel praktijkvoorbeelden
Catalogus [Woonvormen voor senioren](#)

Meer info:

Vragen, ideeën, contact?
danielle@zorgsaamwonen.nl
a.sipkens@anbo.nl